

BEWAAR HET PAND

UITGAVE TOT BEVORDERING VAN DE HANDHAVING DER OUDE GEREFORMEERDE BEGINSELEN

Meditatie

"Ik heb lief"

De dichter heeft lief. Wie heeft hij lief? Hij heeft God lief. En wie God lief heeft, die heeft Hem liefgekrégen. Er is niemand die God lief heeft van nature. Als er liefde is tot de Heere, dan is er wat gebeurd. Dan is er veel gebeurd. Dan is er iets belangrijks gebeurd. Wat is er gebeurd dan? Wel, dan heeft het hart de liefde van Góð ervaren. Dan heeft God in Zijn ontferming en genade Zijn zondaarsliefde in het hart uitgestort.

In welke weg wordt die Goddelijke liefde ervaren? Overkomt dat een mens zomaar? Let wel, ik spreek nu niet over de grónd van Gods liefde, maar over de weg waarin Zijn liefde persoonlijk ervaren wordt. Psalm 116 maakt dat duidelijk. Ik heb lief, want de Heere hoort mijn stem, mijn smekingen en mijn klagen.

Want wie leert roemen in de liefde Gods, die leerde klagen over het gemis aan liefde tot God in zijn donkere, boze hart.

Die leerde dat het hart van nature geneigd is om God en zijn naaste te haten. Maar dat is hem tot schuld geworden. Hij heeft zich in de zelfaanklacht voor de Heere leren verootmoedigen. De dichter van deze overbekende psalm is met zijn schuld en nood tot de Heere gevlucht. Hij heeft de Heere om verlossing van schuld en nood gesmeekt, en dat is op zichzelf al een groot wonder. Groter wonder is echter dat de Heere Zich op dat geroep ontfermt. Dat heeft de dichter kennelijk ervaren, want hij roept uit: Toen hoorde God, Hij is mijn liefde waardig! Hij beseft, nu is God mijn liefde zo waardig, omdat Hij wilde omzien naar zulk een mens als ik ben, zo snoed, zo verkeerd, zulk een hater van God van nature.

Psalm 116:1a

Wordt dit door een door Gods Geest geleid mensenkind nu slechts eenmaal geleerd? Welnee, dit leert men bij aanvang en bij voortgang. Op de school van de Heilige Geest leert men zichzelf al meer en al beter kennen, en ... dat valt altijd weer tegen, bitter tegen. Ik leer mijn Adamsnatuur echt wel kennen. Van nature heb ik lief. Ik heb mijzelf lief. Ik heb de zonde lief. Ik heb de wereld lief. Krijgt die natuurlijke liefde tot de zonde nu een doodsteek, sterven doet die liefde pas bij het sterven van het vlees. Maar waar men nu eerst zonder smart en zonder zorg de zonde en de wereld kon liefhebben, daar is dat later niet meer mogelijk. Want men heeft het wonder van de Goddelijke liefde geproefd en gesmaakt. Men heeft het wonder van Gods zondaarsliefde in de weg van het roepen en smeken om genade, mogen ervaren. En die liefde is zo sterk, zo groot, zo wonderlijk, dat het een ware wederliefde oproept. 'Ik heb lief', roept de dichter daarom uit. Die liefde tot de Heere en Zijn dienst wordt verdiept, naarmate men zichzelf beter leert kennen. Wij hebben hem lief, omdat Hij ons eerst heeft liefgehad. Heeft God Zijn liefde niet kennelijk geopenbaard in het zenden van Zijn lieve Zoon, Die Zich voor doemschuldige mensen als het ware heeft 'doodgeliefd' op het kruis?

Ik heb lief. In die wederliefde tot de Heere, die er hier in beginsel mag zijn, en straks voor eeuwig mag bloeien, krijgt men ook Zijn Woord, Zijn dag en huis, Zijn volk, Zijn Naam, Zijn heilige wet lief. Nog eens, in beginsel, maar het is er! En daar moet u zichzelf maar eens op onderzoeken. Nee, ik vraag niet of u bij uzelf volmaakte liefde, altijd aanwezige liefde vindt. Maar

wél of u de dichter kunt verstaan, die het uit de volheid van zijn gemoed mag uitroepen: Ik heb lief. Dat zal een wettisch man nooit zeggen. Die is als die ene zoon van die vader, die 'ja vader?' sprak, maar 'nee vader' deed. Of hij doet aan enige plichtsbetrachting uit vrees voor straf. Of om door de mensen gezien te worden.

Tevredenheid over jezelf is ten diepste slechts eigenliefde. Maar in die ware liefde tot God, die een wederliefde is, is ook altijd een smart, dat we niet kunnen liefhebben gelijk het behoort. Dat we nog weer zo dikwijls ronddolen als een dwaas schaap. In de ware liefde is ootmoed, omdat God zo goed is voor een slecht mens. Het wonder wordt ervaren van die Goddelijke, onbegrijpelijke liefde tot ... mij.

Wie hier in beginsel lief krijgt en het de dichter mag nazeggen, mag later voor eeuwig liefhebben en zijn hart ophalen aan God en Zijn heerlijke deugden. Dan wordt het: Ik zal met vreugd in 't huis des Heeren gaan, om daar met lof Zijn grote Naam te danken!

Ds. K. Hoefnagel

Van de administratie

In totaal werden er de afgelopen veertien dagen een zevental nieuwe abonnees opgegeven.

Enkele door bestaande abonnees van ons blad en een viertal als een aangeboden cadeau abonnement door de kerkenraad van Barendrecht. Beide initiatieven juichen wij van harte toe en wij hopen, dat anderen deze ideeën zullen navolgen.

Tevens mochten wij ook nog f. 60,- aan giften ontvangen.

Met vriendelijke groet,

P.J. Boers

Van de redactie

Inhoud

In dit nummer een meditatie van Ds. K. Hoefnagel. Verder vervolgartikelen en samenvattingen van de toespraken gehouden op onze laatste ontmoetingsdag.

Ontmoetingsdag Urk

We mogen terugzien op een goede ontmoetingsdag op Urk. Ds. Tanis sprak over Genesis 12:6 en 7. Ds. P. Roos over Jesaja 21:11-12. Ds. P. van Zonneveld somde diverse verontrustende ontwikkelingen op in de politiek en in de kerk. Ondergetekende sprak over Dordtse Leerregels hoofdstuk 5 paragraaf 2. Aan het begin van de middagsamenkomst werd de opbrengst overhandigd van de opname van een CD gezongen door Urker kinderen. Het hoge bedrag van f 22.500,- is

bestemd voor de school in Dundas en Hamilton in Canada, waar telkens giften voor binnenkomen. Het bedrag werd door Daniel Weima en enkele Urker kinderen overhandigd aan Ds. K. Hoefnagel, die zich blij verrast en verwonderd voelde. Er werd mij gevraagd of het mogelijk was deze prachtige CD te bestellen. Ik heb beloofd dit in Bewaar het Pand door te geven. Voor f 25,- is deze CD te bestellen via tel. 0522-465885. in ons gezin hebben wij met veel genoegen ernaar geluisterd. Ik kan de CD van harte aanbevelen.

Landelijk comité ambtsdragerconferentie Chr. Geref. Kerken in Nederland

Zaterdag 11 november D.V. najaarsconferentie in de Ichtuskerk te

Amersfoort. Aanvang 10.00 uur. Deze bijeenkomst is een vervolg op de voorjaarsconferentie 2000. Prof. Dr. F.G. Immink is uitgenodigd, verbonden aan de Rijksuniversiteit te Utrecht.

Ambtsdragerconferentie Dordrecht

Zaterdag 25 november D.V. in de Krooswijkhof te Dordrecht, aanvang 2 uur 's middags. Ds. L.W. van der Meij hoopt te spreken over de betekenis van de belijdenis voor de ambtelijke arbeid in de gemeente. Een hoogst actueel onderwerp. We hopen er weer velen te ontmoeten op deze dag die blijkt in een behoefte te voorzien.

AvH

Ontmoetingsdag (1)

Goud Blinkt

Uitgangspunt voor de toespraak is Genesis 12:6 en 7: "En Abram is doorgetogen in het land tot aan de plaats Sichem, tot aan het eikenbos More; en de Kanaaniëten waren toentertijd in het land. Zo verscheen de HEERE aan Abram en zeide: Uw zaad zal Ik dit land geven. Toen bouwde hij aldaar een altaar den HEERE, Die hem verschenen was."

Goud spreekt in de sportwereld. Er wordt in de samenleving over gesproken. Straks vindt de triomferende intocht plaats van hen die goud hebben veroverd. Maar laten we toch nimmer vergeten dat we eeuwigheidsmensen zijn. Het komt aan op het kennen van het goud der genade. Er is het gevaar dat we op bepaalde zaken tegen zijn en voor andere zaken zijn zonder het goud der genade te kennen. Het heeft ons goed gedaan dat er in Den Haag principieel gesproken is ook door een jongeman. Het is nodig te weten waarom en waarvoor we leven.

God gaat een bepaalde gang in het leven van Zijn kinderen. We zien dat bij Abram. Hij werd ingewonnen om uit Ur uit te gaan. Afhankelijk en in geloof is hij gegaan, hij had geen routebeschrijving bij zich. Hij ging naar het land dat de Heere hem wijze zou. Hoe trof hij dit land aan? Het was vol van heidendom. Er werd niet een belijder van God gevonden. Hij kwam bij Sichem, een belangrijke stad. Buiten Sichem bevond zich een heilige plaats

en een heilige eik en priesters die acht gaven op takken en bladeren. Was dit een verzoeking? U moet zich eens voorstellen dat wij in een buurt van lichte zeden zouden moeten gaan wonen. God laat Zijn werk daar openbaar komen. Bij een heilige eik sloeg Abram zijn tent op. Zou hij in de afgoederij ten onder gaan?

In Kanaän was goddeloosheid en zedeloosheid. Kinderoffers werden gebracht. Er was mannelijke en vrouwelijke prostitutie. Toen Abram uittrok uit Ur moest hij voor de dag komen. Het zal hem gevraagd zijn: Wat is er aan de hand dat je wegtrekt? Ook in Kanaän moest hij openbaar komen. Zo dienen ook christenen in onze tijd openbaar te komen. Zij dienen te spreken over de Heere, Zijn dienst en Zijn leiding. Er is sprake van lauwheid, starheid en dode rechtzinnigheid. Abram was een man van weinig woorden, maar hij kende het verborgen leven met de Heere. Hij had geen oogkleppen op. Zo dient er vandaag oog te zijn voor de werkelijkheid. Ook oog voor anderen en oog voor de gemeente. Er dient gebed te zijn om bewaard te mogen worden voor de zonde. De Heere verscheen aldaar aan Abram. Er zijn wel vragen en raadsels in het hart, maar dit brengt als het goed is tot gebed en op het gebed spreekt de Heere. De Heere sprak deze woorden tot Abram: "Uw zaad zal Ik dit land geven." De Heere denkt aan de toekomst. Dit geldt ook nu. De Heere zal

Dit blad is een uitgave van de stichting Bewaar het Pand te Meerkerk. Verschijnt eens in de veertien dagen

COMMISSIE VAN REDAKTIE:

Ds. P. den Butter en Ds. A. van Heteren.

ADRES VAN DE REDAKTIE:

Copie voor het volgende nummer van "Bewaar het Pand" zenden naar:

Ds. A. van Heteren, Vlaak 10, 8321 RV Urk, tel. 0527-688978.

ADMINISTRATIE:

P.J. Boers, Bergstoep 46C, 2959 AC Streefkerk.

Telefoon: 0184-669116.

postrek. 70.43.50 t.n.v. Stichting Bewaar het Pand te Streefkerk.

Abonnementsprijs f 10,- per jaar. Abonnementsprijs voor de Verenigde Staten en Canada 5 dollar per jaar.

Advertenties f 0,60 per mm met een kolombreedte van 6 cm.

Bij kontrakt korting.

ISSN nummer: 0166 - 4646

Dit tijdschrift wordt ten behoeve van iedereen die niet op de gebruikelijke manier kan lezen uitgegeven op groot-letter of via de Electronische Postbus. Informatie en opgave: CBB, Christelijk Bibliotheek voor Blinden en Slechtzienden, Postbus 131, 3850 AC Ermelo, tel. 0341-551014.

het Godegeheiligd zaad het gezegend aard'rijk doen erven. Ten tijde van Petrus zei men al dat alles bleef zoals het was. Toch gold toen en ook nu geldt de belofte van een nieuwe hemel en een nieuwe aarde waarop gerechtigheid wonen zal. De Heere sterkt Zijn volk door Woord en Geest en oefent hen in het ware zaligmakende geloof. Het zal straks gebeuren. Want wij hebben het profetische Woord dat zeer vast is.

Opmerkelijk is dat goud zelf niet weet dat het blinkt. Dat zien we in Handelingen 2. Daar worden verdeelde tongen gezien als van vuur niet bij zichzelf, maar bij anderen.

Abram ging uit liefde een altaar bouwen. In Kanaan kwam hij ervoor uit: IK ben de levende Heere. We hebben het altaar van het kruis, het altaar van het Woord en het altaar van het gebed. Abram begeerde door genade de Heere te dienen. Het goud des geloofs blinkt ook vandaag. De Heere gaat

door met Zijn werk, ook in Nederland. Er zal altijd een overblijfsel zijn naar de verkiezing der genade. Abram wordt ons ten voorbeeld gesteld. Hij werd uit Ur gehaald, hij werd geleid naar Kanaan en vastgehouden in Kanaan. Abram beleed: Ik kan niet buiten het altaar en buiten het aanroepen van de Naam des Heeren. Spreken wij met jongeren en ouderen? Of houdt u het alleen bij waarschuwen? Er dient gelokt te worden. De wereld en de schijngodsdienst lokken ook. Gods kinderen mogen door genade met de Heere wandelen gelijk een Abram mocht doen. In de wereld zullen zij verdrukking hebben, maar zij mogen goede moed hebben, want Christus heeft de wereld overwonnen. Straks zullen Gods kinderen heersen als koningen. Zij zullen de Heere eeuwig dienen. Het godegeheiligd zaad zal het aard'rijk gegeven worden.

Ds. M.C. Tanis

Ontmoetingsdag (2)

Dag en Nacht

Nacht in de morgen

Nachten kunnen beklemmend zijn. Ik denk aan de rampnacht tijdens de watersnood in 1953, toen sirenes loeiden en noodklokken klepperden, terwijl de storm aanzwol tot orkaankracht. Het was angstig in die nacht. Denk met mij aan een andere nacht, die nog donkerder was. Geen storm en geen noodklok lieten zich horen; alles leek normaal. Maar die nacht wordt na het vertrek van Judas door Johannes aangeduid met de woorden: "en het was nacht". Wat een inktzwarte duisternis.

In Edom was het ook nacht. Hoor maar wat onze tekst ervan zegt:

"Men roept tot mij uit Seir: Wachter! wat is er van de nacht? Wachter! Wat is er van de nacht? De wachter zeide: De morgenstond is gekomen en het is nog nacht. Wilt gijlieden vragen, vraagt; keert weder, komt" (Jes. 21:11,12).

Vijanden rukken op naar de grenzen. In grote nood wendt het volk zich tot de profeet Jesaja. Ezau vraagt naar Jakob. Naar de God van Jakob. De nood moet wel groot zijn. Hartverscheurend klinkt de vraag: Wachter, wat is er van de nacht? Is er hoop? Hoe laat is het? Zoals een zieke een eindeloos lange nacht doorwor-

stelt temidden van pijn en benauwdheid.

Het antwoord lijkt tweeslachtig. De morgenstond is gekomen en het is nog nacht. Morgen en nacht. Het is twaalf uur op de middag en toch is het nacht! Dat is het bijzondere van dit antwoord. Het is wel morgen geworden. Het licht leek door te breken. Maar het aarzelende licht werd weer snel door de duisternis overwonnen.

In de nacht van leed en schuld brak weleer de morgen aan. Zoals God sprak bij de schepping: Daar zij licht, zo sprak Hij het ook bij de herschepping. In Bethlehem rees het daglicht heerlijk op. De Zoon van God, het Licht der wereld, verscheen als de blinkende Morgenster in de donkere nacht. De dag brak aan. Hoger en hoger rees het daglicht. De opstandingsmorgen was heerlijk en het begon toen echt stralend te lichten. De morgenstond is gekomen. Dat licht kwam echter in een smartelijke weg. Midden op de dag werd het aardedonker rond Golgotha. Drie uur duurde die donkere stonde. Inktzwart was de duisternis, toen de Zoon van God moest uitroepen: "Mijn God, Mijn God, waarom hebt Gij Mij verlaten?" Maar de duisternis verdween; het werd licht, in beginsel eens en voorgoed.

Feitelijk was hiermee de nacht verdreven. Het Licht schijnt in de duisternis. Helaas is daarna toch de nacht weer teruggekomen. Alom in de wereld heerst nog duisternis. Duisternis en donkerheid zal de aarde bedekken. De eeuwige morgen zal moeten aanbreeken, om het licht tot volle doorbraak te brengen.

In Nederland brak dat morgenlicht ook door. Het evangelie van Jezus Christus werd ruim en heerlijk gepredikt en gezien. De wetten van ons land werden erdoor gesteund. Er mocht een volk leven dat wandelde in het licht. Men mocht het ooit beleven: "De nacht is voorbijgegaan, de dag is nabijgekomen. Laat ons dan afleggen de werken der duisternis en aandoen de wapenen des lichts". Kerk en wereld droegen het stempel van het licht. Ook onze maatschappij werd verlicht. Denk aan allerlei tehuizen en instellingen van barmhartigheid die alom ontstonden. Het Woord van God legde beslag op heel het volle leven.

Maar waar is dat licht nu gebleven? Wachter, wat is er van de nacht? Er is veel duisternis. We worden door duistere machten omgeven. De vorst der duisternis lijkt te zegevieren. De noodklokken zouden wel geluid mogen worden. Het is nacht! Denk aan allerlei wetten die radicaal willen breken met de grondwet van de hemel. De ernst van de situatie blijkt daarin dat leidlieden des lands openlijk de oorlog willen verklaren aan het christelijk geloof. Bijbelse wetten vallen onder de hamer. Men houdt uitverkoop. Wij beleven antichristelijke jaren, die steeds donkerder worden.

De Kerk van Nederland was eens een licht op de kandelaar. Men mocht heerlijk getuigen van het Licht der wereld. Steden en dorpen werden aan de kerktorens herkend. Ook onze kerken hebben mogen delen in de kracht van het eeuwigblijvende Woord van God. Wie zich verdiept in de geschiedenis van de Afscheiding, staat verbaasd over de werfkracht van de kerk in die dagen. Er was alom een honger naar de rechte bediening van Gods Woord. De Afscheiding heeft zowel binnen als buiten de Hervormde kerk zegen verspreid. Onze kerken genoten een breed vertrouwen. De morgen brak door en het licht kwam tot een volk dat in de duisternis wandelde. Maar thans liggen de dingen anders. Waar is de werfkracht van onze kerken en waar bleef het volk dat vertrouwd was met de klanken van de schriftuurlijk-bevindelijke prediking? Vele

rechtvaardigen werden weggeraapt voor de dag des kwaads. Kennen wij zelf die klanken wel? Horen we velen niet klagen over een toenemende duisernis? Ook in het persoonlijke leven? Onze kerken zijn ernstig verdeeld. Een klaar teken van geesteloosheid. Gods ware volk beleeft eenheid rond het ware leven. Dan is er overeenstemming over de kracht van het bloed van Christus. Dan zijn we het over heel veel zaken roerend eens. Maar het zijn de bijzaken die bediscussieerd worden. Ze slokken alle beschikbare genadetijd op. Is het niet een teken van geesteloosheid?

De nacht in de morgen blijkt op veel kansels. Daar begint vaak het verval. De prediking mist in veel gevallen de kracht des Geestes. Is een halve waarheid, licht of zwaar, niet een hele leugen? Het is soms donker in de kerkenraadskamers. Daar komen zaken als beleid en geestelijke leiding aan de orde, maar hoe moet dat als we allen lijken te dwalen als schapen? Het gaat door naar de kerkbanken, waar de bidders begeren te komen. Men vindt stenen voor brood en anderzijds is de kracht van hun voorbede nauwelijks merkbaar. En zo gaat het door naar de Avondmaalstafels, waar zeker wel dichte drommen op aan trekken, maar waar helaas toch ook de koude van de nacht voelbaar is en het bruiloftskleed soms wordt gemist. Ook het kerkplein merkt het op. Er wordt na de diensten weinig gesproken over het geestelijk verstaan der dingen.

Moet dit allemaal zo gezegd worden? Ik meen van wel, omdat de dingen zo toegedekt worden. Dit wordt niet gezegd, omdat we erboven verheven staan. Ook de toogdagen van onze stichting vertonen niet meer de glans van jaren terug.

Ook Gods volk moet vaak spreken over de nacht in de morgen. Het werd morgen in hun ziel. Het was die blijde tijd van het welbehagen des Heeren. Iets van de heerlijkheid van de Heere Jezus werd zichtbaar. Groot of klein, maar het daagde in hun ziel en soms scheen het licht overal. Moet u de klacht van de profeet niet overnemen? Het is nog nacht. Het tere leven wordt gemist, de wereld greep u aan, de duivel beroofde u van het hemels licht en er kwamen eindeloos veel wolken voor het licht der zon. Dat is diep aangrijpend. Nacht in de morgen!

Licht in de nacht

De nacht is donker. Maar de profeet gaat verder. "Wilt gijlieden vragen,

vraagt, keert weder, komt". Hij zegt nog geen amen. Hij gaat nog verder. God gaat verder. Tot mensen in deze nood. In dit woord van hoop wordt licht ontstoken, ook voor nu en voor u. Edom mag blijven vragen, doorvragen. Men heeft wel een vraag gesteld, een goede vraag, maar er is en er mag meer gevraagd worden. Denk aan die bekende vraag: "Wat zullen wij doen om zalig te worden?" Is er enig middel? Wie is die Middelaar? Wat een rijkdom: U mag die vragen stellen. Er zal ook op geantwoord worden. De Heere geeft Zelf toestemming en hoop. Er zijn zoveel vragen. Ze behoren bij mensen die het echt niet meer weten. Die worstelen met de vraag hoe ze nog eens ooit tot de Heere zouden kunnen bekeerd worden. Ze weten zelf het antwoord niet. Ze gaven al hun kennis er aan. Het gaat om wijsheid uit Gods mond. Vraagt u dan maar door. Het mag. Het is niet genoeg te weten hoe het staat met de nacht. Vraag de Zaligmaker maar in oprechtheid: Jezus, Gij Zone Davids, ontferm U mijner. Hij zal het zeker doen. Er is licht in de nacht van dit leven. Christus is gisteren en heden Dezelfde tot in der eeuwigheid.

Dan volgt de oproep tot wederkeer. Merk op dat het hier wordt gezegd tot Edom, tot Ezau dus. Deze zoon van Izak keerde zich bruut af van de waarheid van zijn opvoeding. Zijn volk heeft eeuwenlang geleefd buiten de kennis van de ware God. Dit volk mag terugkeren! Het staat er heel dringend, heel nodigend, maar ook heel zakelijk: Keert weder. Wien geldt dit? Geldt het ook niet u en mij? Zijn wij allen niet afgedwaald, ook zelfs onder de rechtzinnige waarheid? Zijn wij allen niet jammerlijk, ellendig en arm en blind en naakt? Keer weder tot het Woord van God, want als de bekende christen van Bunyan kunnen we de rol zo makkelijk verliezen, als we in slaap vallen. Keer weder tot de oude beginselen van het Woord van God, o Kerk van

Nederland. Keer weder tot uw opvoeding, die u klaar en eenvoudig en eerlijk de dingen trachtte bij te brengen. Keer terug tot "the oldtime religion from my father and my grandfather", waar een oud negerlied van zingt. Het kan nog. Maar keer bovenal weder tot God. Komt en laat ons wederkeren tot de Heere. Ezau kan nog terugkeren. Er is nog een open deur en er is nog hoop. Komt! De bekende oproep in de mond van de Heere Jezus. Komt allen tot Mij. Dat is geloof. Ligt hier niet de volle roeping tot Christus uitgesproken? Deze klinkt nog in onze dagen, in de donkere nacht. De Heere laat Zich nog vinden. O dochter, hoor en zie en neig uw oren, vergeet, verlaat wat eens u kon bekoren. Verlaat de slechtigheden en leef.

In die weg wil de Heere openstaan voor zoekende zondaren, voor hen die alles verbeurd hebben en die dreigen om te komen in de nacht. Die met alles wat de Heere hen gaf, in de nacht zijn terechtgekomen. Hun klacht ligt verklaard in de bekende woorden: Mijn ziel, vol angst en zorgen, wacht sterker op de Heere, dan wachters op de morgen, de morgen, ach wanneer?

Maar ach, er wordt een wil gevraagd. Wilt gij vragen, vraagt. Wilt u het wel? Wil ik het wel? Als we wilden, konden we wel, maar we kunnen niet omdat we niet willen. Loopt hier alles niet vast? Wilt u? Ik weet een ding: de Heere wil en Hij maakt Zijn wil bekend. Hij wil ook uw zaligheid. Vraag Hem om die gewilligheid om in die weg zalig te mogen worden.

Ja, vraagt naar de Heere en Zijne sterkte. En zing dan Zijn lof, zelfs in de nacht. Kent u iets van de nacht in de morgen en van het licht in de nacht? Aan deze nodiging hebt u niet genoeg. Rust niet voordat u Hem gevonden hebt. Dat zegt de wachter. Ook tot u! Hooft u de noodklok? God is dan u een toevlucht en sterkte!

ds. P. Roos

Ontmoetingsdag (3)

Openingswoord middagbijeenkomst

In Nederland – zo is mijn gedachte – is geen stad of dorp te vinden waar geen torenspits omhoog rijst, en als ik spreek over kerken dan denk ik terstond aan het Woord van God. Dat Woord dat de Heere ons heeft toebetrouwd. Nederland zou een voorbeeld-

functie moeten hebben voor heel de wereld. Doch het tegendeel is waar. We lopen zelfs voorop met dingen die met dat Woord in strijd zijn.

Verdriet om 's Heeren wil moet wel ons hart vervullen. Het gebed van Daniël is op z'n plaats: Heere, wij heb-

ben gezondigd. Heere, keer weder, ontferm u over ons land". Tegelijkertijd vervult grote zorg ons hart. Waar gaan we in Nederland naar toe? En moeten we niet vrezen dat de Heere ons land bezoekt met de roede?

Grote zorg vervult ons ook als we denken aan de kerk. We constateren allerlei ontwikkelingen die afwijken van het Woord, ja die daar mee totaal in strijd zijn.

Grote zorg hebben we ook als we denken aan eigen kerk, de kerk die we zo hartelijk liefhebben, en juist daarom die grote zorg. Die zorg vloeit dus uit de liefde voort. Zonder die liefde staan we in onverschilligheid tegenover de kerk. Die houding past ons niet, omdat de kerk des Heeren is.

Volgend jaar D.V. hebben we weer synodale vergadering en we weten van de aanvraag om revisie van twee in de vorige synode genomen besluiten. Dat eerste besluit was het afwijzen van de vrouw in het ambt. Dat besluit werd zeer Schriftuurlijk onderbouwd. Het tweede besluit betrof het stopzetten van de samenspreking met de ned. gereformeerden. Ook dat besluit werd genoegzaam onderbouwd.

Zij die revisie van deze besluiten willen zullen moeten aantonen dat de gronden waarop de synode genoemde besluiten nam niet in overeenstemming met de Schrift zijn. We vrezen dat een andere uitleg aan de Schrift zal gegeven worden, en dat zou grote consequenties kunnen hebben voor de eenheid van onze kerken.

Nu denk ik aan een artikeltje dat ik las in het classisblad van Amersfoort. Er boven staat het woord: "Cultuurschok". De schrijver ervan kerkte tijdens zijn vakantie in de gemeente Elburg. Daar kerkte die zondag ook een vrijgemaakte predikant. Na de dienst volgde een gesprek. De dominee had een ander als vreemd ervaren en niet verwacht zo'n dienst in de Christelijke Gereformeerde kerk mee te maken. In de psalmen herkende hij zich niet, in de kleding van het kerkvolk niet en in de prediking ook niet. Juist op de predikant had hij kritiek. Het bleek dat de vrijgemaakte predikant zich had willen oriënteren.

Samenwerking met onze kerken stond hem voor ogen. Evenwel – hij kon zich niet herkennen en vinden in de liturgie en prediking in de gemeente Elburg. De schok – de kerkelijke cultuurschok – was bij hem groot. Mijn conclusie is: in de ene Christelijke Gereformeerde gemeente zal hij zich totaal niet thuis voelen. Maar de trieste situatie in ons

kerkelijke leven is dat hij zich in een andere Christelijke Gereformeerde gemeente wel zou kunnen thuisvoelen.

De vraag dringt zich hier op: moeten wij met de grote verschillen dan niet eerst orde op zaken stellen? Neen – niet samenwerking is primair, maar dit, dit in eigen kerken dient primair te zijn. We zijn kerk van de afscheiding. We willen buigen onder het Woord van God. We begeren de Schriftuurlijke bevindelijke prediking.

Neen – niet een prediking die alleen maar spannend of boeiend is. Wel een prediking die in de spanning zet. De spanning van het moeten en niet te kunnen. Je te moeten bekeren en niet te kunnen. Te moeten geloven en niet te kunnen. Belijdenis te moeten doen en niet te kunnen. Je kinderen te moeten laten dopen en niet te kunnen. Avondmaal te moeten vieren en niet te kunnen. Te moeten sterven en niet te kunnen. O die spanning – juist in de kerk. Als het Woord bediend wordt, als je huisbezoek krijgt, als er ziekenbezoek wordt afgelegd. Altijd weer die spanning. Ja – ook heilig te moeten leven en het niet te kunnen. Wel de begeerte, maar het volbrengen is er niet. Met een volkomen hart de Heere dienen en er niets van terechtbrengen. 't Moet – de Heere eist het, maar het blijft: "het goede dat ik wil, dat doe ik niet, maar het kwade dat ik niet wil, dat doe ik".

't Is geen wonder dat de kerkmens zoekt naar bliksemafleiders. De predestinatie, Gods besluiten van eeuwigheid – ze worden nogal eens aangegrepen om de spanning weg te krijgen. Dominee – 't ligt toch van eeuwigheid vast of ik zalig zal worden of niet? Of men leeft alleen bij het God-moet-het-doen. Soms maakt men de trits ellende, verlossing en dankbaarheid tot een schema. Die drie zitten niet in een ring, in een cirkel, maar 't is een weg met drie stations. Ik moet eerst aan de weet komen hoe groot mijn zonde en ellende zijn. De rest volgt dan als vanzelf. 't Is duidelijk: men haalt een dikke streep door eigen verantwoordelijkheid. Aan de andere kant is er het automatisme. Ook al levensgevaarlijk en levensbedreigend. We zijn in het verbond, we hebben de beloften, en ik geloof, God heeft alle mensen lief en Jezus Christus is voor ons gestorven. Dat is de kerkmens die het heeft. Men is rijk en verrijkt geworden. Er is geen gebrek meer. Natuurlijk gaat men straks naar de hemel. Wee de ander die er aan durft te twijfelen. Hier is het gearriveerde christendom. 't Is geen

wonder dat je in de kerk dan alleen koudheid en kilheid overhoudt, en dat mensen en jongemensen op zoek gaan naar een gemeenschap waar warmte is. "Pinksterkerken" krijgen dan aantrekkingskracht.

Moeten wij ons verbazen over het een of over het ander? Wie zichzelf leert kennen verbaast zich geenszins. Daar is het vlees, en het bedenken daarvan is vijandschap tegen God. Ook na ontvangen genade, hoe bekeerd ook, is er nog vlees, en dat vlees heeft zichzelf zo lief. Dat wil niet van genade leven. Dat wil zichzelf alleen maar handhaven. Dat wil – indien het mogelijk is – God de schuld geven. Ik denk aan die twee in mijn eerste gemeente. Beide op het sterfbed. Beide: "Ik heb de Heere altijd gebeden om bekering, maar Hij heeft niet gewild. Eén ging zo heen. De ander – opeens werd het andersom: "de Heere heeft heel mijn leven gewild, maar ik heb niet gewild". Wat een ontdekking: ik heb niet gewild, mijn onwilligheid, mijn weerstand tegen God, mijn vijandschap. Ze werd zondaar voor God, en ze beleed na ernstig overleg haar boze daân, en de Heere nam die, o wonder, gunstig weg.

't Valt niet mee voor de dienstknecht van de Heere altijd weer in de spanning te zetten, op de kansel, op huisbezoek, op ziekenbezoek, in het catechisatielokaal. Dan er maar vanuit gaan dat het met de ander goed is voor tijd en eeuwigheid? Of ook gaan leven bij de predestinatie: de een wel en de ander niet. Neen, een duizendmaal neen, want het bloed zal van mijn hand geëist worden. Dat is de grote ernst. 't Zal toch verschrikkelijk zijn als de dienaar des Woords zal schuldig staan aan de ondergang van de ander. De dienaar van Jezus Christus zoekt te bewegen tot het geloof. Hij is door de Koning der kerk gegeven niet als handwijzer, maar om te leiden, als gids tot Jezus de Zaligmaker van zondaren. Paulus wilde zelf wel verloren gaan als hij enige van zijn broeders naar het vlees zou mogen behouden. Een bewogen prediker die tracht heen te bewegen tot Golgotha. 't Blijve: eis en belofte, en die beide niet los van elkaar, maar ineengevlochten. Wie alleen de eis predikt gaat aan de doodstaat voorbij. Men moet geloven, men moet zich bekeren, men moet het aannemen, de deur staat open, men moet naar binnen gaan. O zeker – de eis ligt er. Maar wie het daarbij laat, werpt de mens op de mens. Ik noem dat een onbarmhartige prediking. Er is van de mens geen ver-

wachting. Het moeten en niet te kunnen dient op de Heere te werpen, op de belovende God, de God van de toezegging. Wat wij niet kunnen en ten diepste ook niet willen, Hij kan en wil en zal in nood, zelfs bij het naderen van de dood, volkomen uitkomst geven. Hij de belovende God, van Hem mogen we verwachten. Hij lost op wat wij niet kunnen oplossen. Hij doet het goddelijk en wonderbaar. Waarlijk – Zijn beloften zijn geen zandgrond en geen rustgrond; ze zijn pleitgrond, rijke pleitgrond.

De tijd dat we op aarde mogen zijn, is genadetijd, het heden der genade, waarin Christus ons wordt verkondigd. Ik denk zo – hier is de begeerte van elke dienaar des Woords, als gezant, als heraut van Hem, Zijn Naam, Zijn werk, Hem alleen te prediken, Hem voor te stellen in al Zijn schoonheid, in Zijn noodzakelijkheid, in Zijn onmisbaarheid, in Zijn dierbaarheid, in Zijn algenoezaamheid. De Borg, de Middelaar, de Zaligmaker. Wie Hem verkondigt, wie Hem laat schitteren, wie goed van Hem spreekt al is het nog zo stuntelig, voelt daarvan de weerklink in eigen hart. Christus met Zijn armen uitgestrekt aan het kruis op Golgotha daar kan een hele zondaar in. Gaat u de handen naar Hem uitstrekken?

De prediking van Jezus Christus daarbij die oproep: “geloof in de Heere Jezus Christus” en “bekeert u”. Het Woord dat tegelijkertijd openlegt uw afval van de levende God, uw verlo-

renheid, de diepte daarvan, uw zonde, uw schuld. Het Woord dat noemt uw naam. De Heilige Geest Die dat toepast, Die de handen doet uitbreiden naar Jezus Christus. Hoe zal de dienaar des Woords in de studeerkamer op de knieën liggen al worstelend om tot zegen te mogen zijn, om tot verheerlijking van zijn grote Koning te mogen arbeiden! Hij kan er niet één bekeren en niet één doen geloven. De wetenschap dat de Heere Zelf de wasdom moet geven doet steeds weer de handen vouwen. 't Is de eindtijd. Alles gaat zich toespitsen. Het Evangelie van vrije genade, de blijde boodschap van Jezus, de Zaligmaker wordt voor de mondige mens al meer een dwaasheid. “Zal Ik nog geloof vinden als Ik wederkom”? De tot god geworden mens! Weet dat de dingen zoals ze zijn en gaan, beschreven staan in Gods Woord. We kunnen klagen, we kunnen bezorgd zijn voor land, voor kerk, voor ons nageslacht. Straks komt de Bruidegom. De bazuinen zullen klinken. Dan de nieuwe hemel en de nieuwe aarde, waar geen zonde, geen verdriet, geen dood meer zal zijn. Waar God alles zal zijn en in allen.

“Die hoop moet al het leed verzachten”. Bent u reisgenoot? Bent u op weg gezet naar het hemelse Kanaan? Hier door het geloof Hem zien.

Dat door genade alleen, vanwege het plaatsbekledend werk van Jezus Christus. Straks Hem zien van aangezicht tot aangezicht.

Ds. P. van Zonneveld

Maar er is toch een verschil met het eertijds. In het eertijds achtervolgt de mens de zonde, na ontvangen genade achtervolgt de zonde de mens. “Zwakheid” is geen excuus voor de zonde. Het mag niet gezegd worden: Ik ben nu eenmaal zo, dat is nu eenmaal mijn oude Adam. We zijn ten volle verantwoordelijk voor datgene wat we doen. Waar wordt tijdens horen, lezen en zien de geest niet mee bezoeeld. Aan de allerbeste werken der heiligen kleven nog gebreken. Let bijvoorbeeld eens op het gebed. Wat wordt er veel naar zichzelf toegebeden. Soms draagt het gebed meer het karakter van een lijst van zaken die men begeert te hebben dan een lofprijzing van God. Terwijl dat laatste zeker wezenlijk is. Zie er de Psalmen maar op na. Teveel vragen en te weinig aanbidding, dat is vaak de werkelijkheid. Dit alles geeft gestadige oorzaak zich voor God te verootmoedigen. De Heere houdt de Zijnen vanaf het begin tot het einde klein. Het zijn en blijven bedelaars als ze op hun plaats zijn. Het is een arm en ellendig volk dat op de Naam des HEEREN vertrouwt. De Heere kan de zonden der jonkheid voor de aandacht stellen tot verootmoediging. Ook nieuwe zonden strekken tot verootmoediging. Dat is niet zwaarmoedig of pessimistisch, maar dat is de beleving van Gods kinderen. Maar dit alles dient ook om de toevlucht tot de gekruisigde Christus te nemen. Dat is niet een oppervlakkig even op Christus zien en als vanzelfsprekend in Hem geloven. Het is als een rechteloze, krachteloze, onwaardige en helwaardige zondaar of zondares oog mogen krijgen voor Christus door de werking van Gods Geest. In Hem is mogelijkheid en kracht tot zaligheid. Wat een verruiming als gezien en beleefd mag worden dat zo'n zondaar nog zalig kan worden. Ook spreekt de belijdenis over het hoe langer hoe meer doden van het vlees door den Geest des gebeds en heilige oefeningen der godvruchtigheid. Voor een gouden plak wordt in de wereld van de sport vaak jarenlang geoefend, getraind. Zou er niet meer oefening dienen te zijn als het gaat over lezen, bidden en mediteren over Gods Woord? Niet even bidden en even lezen, maar er de tijd voor nemen en op je in laten werken. Ja smeken of de Heilige Geest in de waarheid wil inleiden. Maar de volmaaktheid wordt hier niet gevonden. Daarom lezen we in de belijdenis deze woorden: “En naar het eindperk der volmaaktheid te zuch-

Ontmoetingsdag (4)

Beginnende verlossing

Er worden veel aanvallen op de belijdenis gedaan in onze tijd. Vraagtekens worden bij de belijdenis geplaatst. Delen van de belijdenis worden weersproken. De belijdenis wordt zelfs een belemmering genoemd voor het juist verstaan van de Heilige Schrift.

Daarom willen wij uw aandacht vragen voor de rijke inhoud van onze belijdenis. We doen dat aan de hand van Dordtse Leerregels hoofdstuk 5 paragraaf 2.

Het eerste woordje wat we dan lezen is “hieruit”. Het woordje “hieruit” wijst op verband met het voorafgaande. Het wijst terug naar het vlees en het lichaam der zonde. De mens wordt van nature beheerst door de zonde. Het bedenken des vleses is vijandschap tegen God. Er is niet alleen goddeloos

vlees, maar ook vroom vlees. Het vrome vlees vertrouwt op eigen werken en eigengerechtigheid.

Er kunnen tijden zijn dat de liefde Gods sterk wordt gesmaakt en dat de heerlijkheid van Christus gezien mag worden. Dan lijkt het of het vlees eronder ligt. Weet u ervan? Maar er komen andere tijden, tijden dat een mens zichzelf terugkrijgt. Tijden dat het vlees en het lichaam der zonde zich laten gelden. Dat is de werkelijkheid na ontvangen genade. Daaruit spruiten de “dagelijkse zonden der zwakheid”. Gods volk bevindt in zich veel gebreken en ellendigheid. Er is niet die mate van geloof en ijver die er zou moeten zijn. De boze lusten komen naar boven. Het verlangen naar geld, eer en wereldse dingen wordt aangetroffen.

ten.” Mag u dat zuchten kennen? Het verlangen ontbonden te zijn en met Christus te zijn? Dat zal inhouden van het lichaam des doods ontbonden te zijn en met het Lam Gods in de hemelen te zullen regeren. Dan geen zonde meer doen. Dan eeuwig en volmaakt God bedoelen.

Waarom staan de zonden van Gods kinderen opgetekend? Niet ter navolging. Niet om jezelf te verheffen door te zeggen of te denken dat jezelf toch

wel beter bent dan bijvoorbeeld David. Een mens moet overal voor be waard worden. Die zonden staan opgetekend ter waarschuwing, tot troost en om de toevlucht te nemen tot de gekruisigde Christus. Want in Christus is volkomen gerechtigheid en heilighed. Hij is de volkomen Verlosser van volkomen zondaren.

Ds. A. van Heteren

De weg van weduwe Witvliet (3)

We vervolgen de beschrijving van de wegen die de Heere heeft gehouden met Adriaantje Witvliet-van der Waal (1809-1890). Nadat ze vele jaren in haar vroomheid voor de Heere had geleefd, wordt ze in een weg van ontdekking overtuigd van zonde en schuld en krijgt ze zicht op de verkiezende genade Gods in Christus.

“Ach, die weg der verlossing bleef voor mij maar gesloten. Daarop kwam de Heere mij voor in Zijn recht met die woorden: Ik zou ze wel verlossen, maar zij spreken leugenen tegen Mij (Hos.7:13). Ach, wat geraakte mijn ziel in de banden. Want de weg voor mij werd al meer en meer opgebroken, zodat ik besloot om het maar hopeloos op te geven. Ik zag voor alle mensen die in Gods eeuwige raad begrepen zijn, nog een weg om behouden te worden. Maar voor mij scheen alle hoop afgesneden te zijn.

In die toestand wierp de vorst der duisternis mij in: ‘Ik zou maar een eind aan mijn leven maken, want niemand die tot God bekeerd wordt, heeft zulk een weg.’ En had de Heere mij toen niet bewaard ... O wonder. Hoewel ik het toen niet kon geloven, maar van achteren leerde ik het zien, hoe de Heere mij verborgen ondersteund had. Anders had ik die nacht mijzelf van het leven beroofd. Want geliefden, die dit leest of hoort lezen, gij moet altijd gedenken, dat de satan de ziel, die door Gods Geest bewerkt wordt, zo gemakkelijk niet loslaat. Als het op de zaak aankomt, spuwt hij zijn hels venijn nog uit, om, ware het mogelijk, de ziel te verslinden.

Toen ik dat die nacht doorworsteld had, kwam de Heere mij des morgens voor met het derde rijmvers van Psalm 37 Geen ijdele zorg doe u van ‘t heilspoor dwalen, Houd in uw weg het oog

op God gericht. Vertrouw op Hem en d’uitkomst zal niet falen. Welke woorden ik door het ongeloof, daar ik nog zoveel in verkeerde, niet op mijzelf kon toepassen, want dat was te groot voor zulk een helwicht als ik mij bevond. Dat durfde ik niet geloven. Doch het gaf mij toch zulk een ondersteuning, dat ik weer opnieuw ging roepen: ‘Heere, is er dan nog een weg om deze welverdiende straf te ontgaan en weerom tot genade te komen? (H.C. 5:12)’ En dat was Christus en Dien gekruisd. Daar werd ik door het geloof op gewezen. En toen riep ik uit: ‘Ik zie een weg, maar kan er niet toe komen.’ Ach, die grote kloof daar Abraham van sprak tot de rijke man, die stond tussen God en mijn ziel. Daar kon ik niet overkomen. Ik kon niet anders als roepen om genade en geen recht. Maar nu kwam de Heere mij voor met de gelijkenis van de onrechtvaardige rentmeester, daar die zeide: ‘Hoewel ik God niet vrees, en geen mens ontzie, nochtans omdat deze weduwe mij moeilijk valt, zo zal ik haar recht doen... En zou God dan Zijn uitverkoren volk geen recht doen, die dag en nacht tot Hem roepen, hoewel Hij lankmoedig is over hen? (Luk.18,5vv)’

Toen riep ik uit: Ach, Heere, wist ik maar of ik een uitverkorene ben, maar dat kon ik niet geloven. En ik zag God nog niet anders als een vertoornd God buiten Christus. Want het was zo maar eens als een ademhaling dat ik kon geloven, en dan zonk mijn geloof weer als in het niet weg.

In die toestand heb ik omtrent negen weken verkeerd. Soms had ik het zo bang en benauwd dat ik moest uitroepen ‘O, bergen valt op mij en heuvelen bedek mij’, in welke tijd ik drie dagen met gesloten vensters heb gezeten vanwege de angsten mijner ziel,

daar ik mijn onwaardigheid zo gevoelde. Want die door genade tot God bekeerd wordt, zal ook wel iets leren verstaan van hetgeen degenen die verloren gaan in de hel zullen ondervinden.

Zo worstelde ik al voort, onder bestrijding van de Vorst der duisternis en mijn eigen hart. Ach, dat kan niet alles beschreven worden. Want het onge loof doet hier ook zijn kracht, om, was het mogelijk de ziel van Jezus af te houden.

Dan had ik tegen licht en beter weten in gezondigd. Dan was ik niet diep genoeg overtuigd. Dan zou ik met de dwaze maagden uitkomen. Dan had ik een Bileamsbeking, dan weer een Saulsbeking. Dan was mijn offer een Kaïns offer en wat niet al. Dat weet niemand als die het ondervindt, wat er in zulk een ziel al omgaat die het gemis van God voelt. Alzo kwam ik dan weer in een moedeloze toestand, en het scheen of alles mij toeriep: het is voor eeuwig verloren.

Maar toen beliefte de Heere, o wonder van aanbidding, op te staan in mijn ziel. Het was of de Heere zeide: Nu zal Ik Mij opmaken, want de geest zoude van voor Mijn aangezicht overstelpt worden (Jes.57,16). En de Heere leidde mij bij Geesteslicht in het paradijs en liet mij zien wat ik geworden was, door erf- en dadelijke zonden. Hoe ik moedwillig en vrijwillig van God was afgefallen, en voor eeuwig verloren lag, zonder de tussenkommende gerechtigheid van Christus. Zodat ik de dood leerde schrijven en kon niet meer bij die zwijnendraf leven. Ja, ook dat werd de verloren zoon geweigerd en mij ook. Ik mocht toen die opstaande kracht in mijn ziel gevoelen, gelijk de verloren zoon, toen hij zeide: ‘Hoeveel huurlingen mijns vaders hebben overvloed van brood en ik verga van honger. Ik zal opstaan en tot mijn vader gaan en ik zal tot hem zeggen: Vader, ik heb gezondigd tegen de hemel en voor u, en ben niet meer waardig uw zoon genaamd te worden; maak mij slechts als één uwer huurlingen. (Lk.15,16vv)’

O, ja geliefden, als de ziel daar mag komen, en zij mag dan bij het licht van Gods Geest zien haar blindheid en onwaardigheid, al wil de Heere nimmer meer naar haar omzien, ach, dan roept ze maar met de Kananese vrouw om de kruimpjes die van de tafel van haar Heere vallen (Mk.7,28). Dan is ze

zulk een rechte bedelaar aan de troon der genade. En hoewel ik toen God nog niet als mijn Vader kende, maar wel als Rechter, zo gaf ik mij toch gewillig aan het recht van God over en had een welgevallen aan de straf mijner ongerechtigheid, maar niet onverschillig of ik verloren ging of niet. O, neen, als de ziel door Gods genade daar gebracht wordt, dan is het haar te doen om met God verzoend te worden door Jezus Christus. Daar op het slagveld van vrije genade gekomen zijnde behaagde het God Zijn Zoon aan mij te openbaren in Zijn volheid, dierbaarheid, gewilligheid en algenoegezaamheid en gepastheid voor mijn ziel met die woorden uit Jeremia 31:3 Ik heb u liefgehad met een eeuwige liefde; daarom heb Ik u getrokken met goedertierenheid.

O, wat viel er toen een pak van zonde van mij af. 'O, Heere,' riep ik uit, 'wat heeft U bewogen, en dat aan mij, in het voorbijgaan van zoveel anderen die veel beter waren als ik?' En daar kon ik niets voor vinden als dat het de Heere van eeuwigheid zo gewild had. Ik zwom in de liefde van de Heere Jezus en leerde Hem nu kennen als Zaligmaker van arme in zichzelf verloren Adamskinderen. Hij leidde mij in het Hooglied 5, daar de Bruidegom zegt: Ik ben in Mijn hof gekomen, o Mijn zuster, o bruid... Ik heb Mijn honigraten met Mijn honing gegeten. Ik heb Mijn wijn, mitsgaders Mijn melk gedronken. Eet, vrienden, drinkt, en wordt dronken, o liefsten. Ik werd overstelpt van liefde, en zou al het volk van God wel bij elkander hebben willen roepen. Zo deed ik ook. Want in die toestand heeft men monden en tongen te kort, om de Heere groot te maken, voor zulk een grote weldaad aan een nietig Adamskind bewezen. Want vrienden, die dit leest of hoort lezen, groter wonder is er hier op aarde toch niet, als dat er een zondaar tot God bekeerd wordt. Daar zal de eeuwigheid niet te lang toe zijn om de Drie-enige God daarvoor te loven en te danken. Die er iets van mag leren kennen door genade, zal het wel verstaan

wat het is om als een goddeloze gerechtvaardigd te worden, en dat om niet, uit eeuwige liefde.

Wij brengen er van ons zelf niets aan toe. Ja, zelfs geen zucht. Wij zijn van nature vijanden van God, zelfs als de Heere in ons begint te werken door Zijn Geest, zo staan wij met hand en tand God tegen, zolang wij kunnen, om niet uit vrije genade gezaligd te worden. Dus als het van onze zijde moest komen dan was het voor eeuwig verloren.

Het is nu omtrent 35 jaar geleden dat de Heere uit eeuwige liefde mij onwaardige zondares die weldaad schonk, na zoveel omzwerven. Ik dacht dat ik toen alles te boven was. Maar ik ben heden, nu de Heere mij lust en bekwaamheid schenkt, om hetgeen de Heere aan mij gedaan heeft, zo gebrekkig als het is op papier te stellen 67 1/2 jaar oud. Ik moet nu nog gedurig als van voren af aan beginnen, en word al meer en meer blind en ellendig bij mijzelf. Dus arm zondaar te worden en arm zondaar te blijven en toch gerechtvaardigd te zijn, dat is onbegrijpelijk voor het natuurlijk verstand.

Ik heb geruime tijd in die liefde mogen verkeren, totdat de Heere Zijn licht een weinig introk. Ik geraakte weer opnieuw aan het roepen en kermen, zolang tot de Heere mij weer voorkwam, als een opzoekend God voor Zijn volk, met die belofte: Voor een klein ogenblik heb ik u verlaten, maar met eeuwige goedertierenheid zal Ik Mij over u ontfermen. Want dat zal Mij zijn als de wateren Noachs, toen Ik zwoer dat de wateren Noachs niet meer over de aarde zullen gaan, alzo heb Ik gezworen, dat ik niet meer op u toornen, noch u schelden zal. Want bergen zullen wijken, en heuvelen wankelen; maar Mijn goedertierenheid zal van u niet wijken, en het verbond Mijns vredes zal niet wankelen, zegt de Heere, uw Ontfermer (Jes.54,8vv). Daar mocht ik dan weer nieuwe moed uit scheppen. En zo was het in mijn ziel dan eens licht en dan eens donker." *MvdS*

van genade geen vreemdeling waren. Dat is groot en rijk.

Zijn we er jaloers op? Genade werkt tot in eeuwigheid. Hanani was een broer van Nehemia en Hananja de overste van de tempelburcht. Twee betrouwbare mannen. Van de laatste staat zelfs dat hij getrouw was en godvrezende boven allen. De keuze tot het werk was een vertrouwenszaak. Verblijdend was het zeker voor Nehemia dat zulke personen er waren en dat ze het werk wilden doen. Twee belangrijke zaken nu, bijzonder in het kerkelijke leven. Immers, men draagt verantwoordelijkheid voor de gemeente. Een zegen is het als genade het leven beheerst en de gezindheid aanwezig is om het welzijn van heel de gemeente te zoeken. Als geen sprake is van vriendjespolitiek of het zoeken van eigen eer en roem. Nehemia mocht de mannen zien als gaven van de Heere. Wat zorgt de Heere toch regelmatig! Veel zal er tijdens de bouw in Nehemia zijn omgegaan. En nu bij de afsluiting van het werk kan hij deze mannen op vertrouwensposten plaatsen. Ze moesten opzicht gaan houden over de gehele stad. Nehemia was ervan overtuigd, dat de herbouw op zich geen waarborg was voor de veiligheid van de stad. Bewakers waren onmisbaar, want de vijand bleef dreigen. Vandaar ook de opdracht: de poorten mochten niet geopend worden voor de zon aan de hemel stond en op klaarlichte dag moesten zij gesloten worden. De reden was duidelijk. Hierdoor werd een onverwachte inval van de vijand voorkomen. De morgen- of avondschemering kon door de vijand benut worden om binnen te komen. Naast de twee hoofdbewakers werden wachtposten ingesteld, die de gehele nacht de muren en de poorten van de stad moesten bewaken. Burgers die dichtbij de een of andere poort woonden werden aangesteld als poortwachters. Hoe serieus en verantwoord ging Nehemia te werk!

De vraag kan gesteld worden: maar ging door het gebruik van mensen het geloof in de Heere niet afnemen? Hij zorgde immers voor de herbouw en staat de Heere niet in voor de bestending? Zeker, zo mag geleefd worden. Hij laat niet varen het werk van Zijn handen. Maar dit sluit onze verantwoordelijkheid niet uit. De Heere werkt door middel van mensen. In de Heilige Schrift wordt daarop gewezen. Het heeft zelfs betrekking op heel het leven. De Heere geeft gaven, talenten en opdrachten. Hij vraagt rekenschap

Wachters op de muur (23)

Nadat voor het aanbrengen van deuren, grendels en sluitbalken de laatste hand aan het werk werd gelegd, moesten twee mannen gaan zorgen voor de veiligheid van de stad. Aan Hanani en

Hananja werd dit opgedragen. Beide namen hadden een bijzondere betekenis. Hanani betekent 'genadig' en Hananja 'de Heere is genadig geweest'. We kunnen zeggen dat ze

van al het doen. Bouwen en bewaren horen bij elkaar, alsook bidden en werken.

Dit werd door Nehemia verstaan. Vandaar dat zijn aanstellingen en opdrachten niet spraken van geloofstwijfel, maar van liefde tot de Heere, Zijn werk en het volk.

Zo moeten we het zien en tevens wijst het op onze taak. We hebben een hele taak, bijzonder als ambtsdragers. Bezinning daarop is geboden. In de septembermaand wordt er heel wat gezegd of geschreven over catechisatie en alles wat daarmee verbonden staat. De jeugd wordt benaderd, de ouders worden gewezen op hun verantwoordelijkheid. Ze hebben beloofd om hun kinderen breder te laten onderwijzen. Hoe gestaan moet worden door jongeren, ouders en zelfs medegemeenteleden. Gewezen wordt op trouw bezoek van de catechisatie, het leren van de les, de betrokkenheid op de bespreking en het gesprek thuis. Op zich niet verkeerd. Het is zelfs bijbels. Maar er is nog een andere kant. De Heilige Schrift wijst ook op de catecheet. Zijn verhouding tot de doopleden. De jongeren horen erbij. Het zijn leden van de gemeente vanaf hun geboorteuur. Wat een taak en opdracht heeft de dienaar! Hij is hun predikant, hun herder, hun onderwijzer, hun poortwachter. Over hen moet ook gewaakt worden. Hij moet oog hebben voor hun eeuwig en tijdelijk welzijn. De geestelijke, ethische en sociale gevaren moeten hem bekend zijn. Hij moet wijzen op en waarschuwen voor. Het kwade en het zondige. Maar ook moet hij doorgeven de gaven van de Heere. De plaats van de Heere waar men leven mag. De muur van Zijn Woord is er. De belijdenis van de kerk is Zijn geschenk. Beide hebben rijke betekenis en grote waarde. Er mag en moet gesproken worden van 's Heeren heilswerk in Christus. De dienst der verzoening en der gebeden moeten schitteren. De bekering tot de Heere en het leven in Zijn vreze geven veel. Kracht, steun, troost, versterking in het leven en hoop voor de toekomst. Men zal kennen wat geschreven staat in Openbaring 21 en 22. Het houdt staande in de branding van de tijd. Men zal belijden: Gij hebt in mijn hart meer vreugde gegeven dan anderen smaken in de tijd. We kennen de geschiedenis van de drie jongens in het dal van Dura. Hoe het was, hoe het ging en het einde. Onderstreept moet worden: het zaad zal Hem dienen. De zon en de maan zijn daarvan zichtbare

getuigen van het spreken des Heeren. Als die overtuiging leeft, wordt men aangedreven om het werk te doen. Het werk in Gods koninkrijk. Het vervullen van Zijn opdracht. Dan overheerst niet het moeten, maar het mogen. Het mogen door roeping, maar ook het willen, want eigen catechisatieperiode is onvergetelijk. Het heeft tot veel mogen leiden. Ik vrees dat dit niet zo aan de orde komt, althans men hoort en leest er weinig van. Als eigen periode niet spreekt of blijft spreken, dan is er geen uitstraling naar de jeugd en gaan jaloersmaking. Dan blijft alles beperkt tot 'moeten' en gaat het niet over 'schenken, ontvangen' op het gebed. Het 'goud van de Heere' in velerlei vorm is de moeite waard om erover te spreken. Prof. Van der Schuit zei eens: ik hoop dat de gezindheid en de houding van een echte koopman jullie eigen is. En vergeet niet wat hij aanbiedt, daar leeft hij ook zelf van. Een ouderling uit een van

mijn gemeenten zei eens: catechisatie heeft men meer nodig dan brood. Hij wist wat hij zei. Hij kon er rijk van spreken. En mede daardoor bleef hij als ouderling de vereniging bezoeken en de zondagsschool als onderwijzer. Om 's Heeren wil had hij de jeugd lief. De jeugd noemde hem 'hartelijk' opa Driesse. Hem was bekend de opgeheven vinger van de Heere ter waarschuwing, maar ook de uitgestoken Hand vol ontferming, genade, troost, leiding en bijstand.

Dat zijn de ware wachters! De Heere geve er veel! De kerk heeft ze dringend nodig, en ook onze jeugd!

Dan is het:

'k Heb and'ren al de rechten van Uw mond met lust verteld, hen vlijtig onderwijzen.

Uit al de schat van 't grote wereldronk is nooit de vreugd in mijn gemoed gerezen, die 'k steeds in Uw getuigenissen vond, door mij betracht, en and'ren aangeprezen. (Psalm 119:7)

Ds. M.C. Tanis

Voor de jeugd

Heiliging

Als jullie zouden vragen aan een willekeurig iemand: "Weet u wat heiliging betekent?" Dan zul je verbaast opkijken over het feit, hoe weinig mensen daar een goed antwoord op kunnen geven. Misschien dat een goede krantenlezer zal zeggen: "Heeft het iets te maken met de Paus, die mensen heilig verklaart, zoals pas bij die Chinese martelaren." Anderen zullen denken aan de uitdrukking 'een heilig boontje', dat betekent iemand die altijd handelt volgens de regels. Wat zouden jullie voor antwoord geven? Jullie zijn immers bij Gods Woord opgevoed. "Ja, zal iemand zeggen, heiliging heeft te maken met je levenswandel." Een ander zal zeggen, dat het te maken heeft met onze aparte positie als christenen in onze samenleving. Velen zien het als een soort tegenprestatie. Ik denk aan de uitspraak: "Dit deed Ik voor u, wat doet u voor Mij." Je zou dan met de heiliging laten zien, dat je God voor Zijn verlossing dankbaar bent. Laten we samen eens luisteren naar de Schrift.

Noodzaak

Zonder heiliging kun je niet zalig worden. Het is een onmisbare schakel in de heilsorde en een bijbels kenmerk

van allen die bekeerd zijn tot God en geloven in de Heere Jezus Christus. We lezen in Hebr. 12: 14 "Jaag naar de vrede en de heiligmaking, zonder welke niemand de Heere zal zien." De kanttekenaren schrijven daarbij: "namelijke in het toekomstige." Iemand kan in de mond roemen over zijn geloof in Christus en zeggen dat hij gerechtvaardigd is, maar als de heiliging ontbreekt, is dat een leugen.

Gave

Heiliging is niet iets van onszelf, iets wat ik zelf op moet brengen. Het is in de eerste plaats een gave van God. Het is het werk van de Heilige Geest. Hij zondert mij af van de dienst van zonde en duivel en brengt mij aan de voeten van de Heere Jezus, om van Hem te leren hoe ik mijn leven moet toewijden aan God. Christus is aan Gods kinderen gegeven tot heiligmaking. (1 Kor. 2:30) Stap voor stap leert Hij mij Hem te volgen op Zijn kruisweg. Ik hoef niet over te doen wat Christus gedaan heeft, maar wel in geloofsverbondenheid met Hem mijn leven volledig opofferen. Dit kan ik nooit in eigen kracht, maar door de kracht van de Geest van Christus zal dit werkelijkheid worden. Als ik het zelf moet doen, dan val ik weer terug in eigen

werkheiligheid. Dan moet zo nodig alles! Maar als Christus Zijn heerschappij over mij uitoefent, dan is het een genadegift om heilig gemaakt te worden.

Opgave

Het is niet alleen een gave, maar ook een opgave om heilig te zijn. Herhaaldelijk zegt de HEERE in Zijn Woord: "Zijt heilig, want Ik ben heilig." Omdat de HEERE zelf heilig is, dient zijn volk ook heilig te zijn. Als in de weg van ontdekking en overtuiging van zonde deze eis tot je komt en toegepast wordt door Gods Geest, dan krimp je ineen. Immers je bent onheilig. Wanneer we echter door het geloof Christus zijn ingeplant, dan zijn we heilig in Hem. Dit ware geloof in Christus laat een mens niet zoals hij is. Zo'n jongen of meisje voelt daadwerkelijk de liefde tot een heilig leven in zich geboren worden. Dit gaat gepaard met een vurige haat tegen alles wat deze heiliging in de weg staat. Heb jij Gods wil lief, Gods wet!? Haat jij je eigen-ik, de zonde, alle vormen van wereld liefde!? Ervaar jij de strijd om als een onheilige te komen tot de bijbelse heiligmaking!? Dit zijn levensvragen, die werkelijkheid voor je zijn, als de Heilige Geest het beginsel van de heiliging in je uitwerkt.

De volgende keer wil ik wat dieper ingaan op de praktijk van de heiliging in het geestelijke leven.

Ontvang de hartelijke groeten van jullie vriend,

Ds. K. Visser

"Sta eens stil....."

Dit thema staat centraal op het zesentwintigste Jeugdappèl van het Landelijk Contact Jeugdverenigingen Christelijke Gereformeerde Kerken, D.V. zaterdag 21 oktober 2000.

Wij nodigen alle jongeren van harte uit tot het bijwonen van deze bijeenkomst. De dag, uit drie onderdelen opgebouwd, begint om 10.15 uur. Vooraf en in de pauzes is er veel mogelijkheid tot ontmoeting en het bezoeken van een informatiemarkt.

's Middags heropenen we de dag om 13.15 uur. In het middagprogramma vindt nog een pauze plaats van een half uur. De middagbijeenkomst zal rond 16.00 uur worden afgesloten.

Het Jeugdappèl wordt gehouden in Aqua Indoor, Dalweg 181 Soest.

Ds. H. Polinder zal tijdens het eerste deel het thema: 'Sta eens stil..... bij het werk aan de weg', inleiden. Welk werk wordt er aan onze levensweg besteed. Ds. M.J. Kater wil met ons in het tweede deelthema ingaan op: 'Sta eens stil..... bij het Boek van de weg'. Welk boek is de reisgids van ons leven?

's Middags krijgen we een presentatie van het werk van Wycliffe bijbelvertalers en kunnen we luisteren naar het orkest Neginoth.

'Sta eens stil..... bij de Weg', het slotappèl, wordt verzorgd door Prof. Dr. W.H. Velema.

We verlaten het beeld van onze levensweg en kijken naar Christus die zegt: 'Ik ben de Weg, en de Waarheid en het Leven. Niemand komt tot de Vader dan door Mij.' We hopen op en bidden om een gezegende dag, waarop God in Christus, als de Geopenbaarde in het middelpunt zal staan.

Commissie Jeugdappèl LCJ

LCJ

Afgelopen zomer heeft u kennis kunnen nemen van de vermissing van onze jeugdwerkadviseur Piet Versluis. Voor uw vragen met betrekking tot het jongerenwerk in uw gemeente of anderszins, kunt u bij Maarten van Middelkoop terecht. Hetzelfde geldt voor bestellingen van werkmateriaal e.d. Zijn gegevens zijn als volgt:

Middenstraat 9

3361 XK Slidrecht

Tel. 0184-417828

Fax: 0184-419848

e-mail: mbvmiddelkoop@wxs.nl

Alphen a/d Rijn 100 jaar

De gemeente van Alphen a/d Rijn zal D.V. 16 oktober 100 jaar bestaan. Dat is een hele mijlpaal. Er zal een herdenkingsdienst worden gehouden D.V. donderdagavond 19 oktober half 8 waarin zal voorgaan Ds. E. Hakvoort. Belangstellenden zijn van harte welkom.

Boekbesprekingen

C. van Rijswijk, **In een vurige wagen ten hemel**, 2e druk, 137 blz., f. 23,90, Uitgave De Schatkamer, Rump. De

ondertitel luidt: 'Brieven uit de kerker.' Het gepubliceerde is merendeels afkomstig uit het grote Martelaarsboek van Adriaan van Haemstede. Negenentwintig personen worden beschreven. De brieven spreken van kracht die de Heere geeft in een tijd van verdrukking en vervolging. Zo schrijft William Tyndale aan zijn vriend John Frith die in de gevangenis te Londen zat (blz. 11): "Er valt niet een haar van uw hoofd tegen de wil van uw hemelse Vader, totdat de ure geslagen is. En, wanneer die ure geslagen is, moeten wij zonder uitstel van hier verhuizen, hoe onwilg wij ook zijn. Maar, indien wij gewillig zijn, zullen wij beloning en dank ontvangen van onze hemelse Vader. Zo dan, vrees de bedreigingen der mensen niet, en laat u niet door mooie woorden overwinnen, met welke middelen de geveinsden u zullen bespringen; laat de inbeelding op menselijk wijsheid geen heerschappij voeren in uw hart; ja, al waren het ook uw eigen vrienden, die u het tegendeel zouden raden. Dat de vrome martelaar Bilney u een waarschuwing en een voorbeeld zij, en laat hun masker u niet bedriegen, en laat uw lichaam niet bezwijken. Die volstandig zal blijven tot het einde toe, zal zalig worden. En, wanneer ook de pijn uw kracht moge te boven gaan, denk dan aan het gezegde van Christus, dat al wat gij in Zijn Naam bidden zult, Hij u dat zal geven. Bid uw hemelse Vader in Zijn Naam, en Hij zal uw pijn verlichten en spoedig doen eindigen. De Heere des vredes, der hoop en des geloofs zij met u. Amen." Een goede zaak, ook voor onze jeugd om dit boek te lezen ten einde te zien dat de Heere bijzonder sterkt in zware tijden van vervolging.

Simon Oomius, **Satans vuistslagen**, 104 blz., f. 19,90, Uitgave De Schatkamer, Rump. Oomius werd in 1630 te Heenvliet geboren en overleed in 1706. Vele jaren was hij predikant van Purmerland, nabij Purmerend. Daarna was hij enige tijd legerpredikant en diende daarna als predikant in Kampen. Hij was zeer belezen en schreef minstens dertig boeken, waaronder enkele kloeke boeken over de praktijk der godzaligheid. Dit boek gaat over de inwerking van godslasterlijke gedachten. Het is geschreven tot onderwijs en troost. Ds. J. van der Haar (em. pred. van de Ned. Herv. Kerk) heeft dit boek overgezet in de hedendaagse spelling. Het boek begint

met een opdracht aan D. Franciscus Ridderus, een voorwoord aan de christelijke lezer en een gedicht aan Oomius. Het boek handelt over inwerpingen, verwijten en influisteringen die door de duivel van buiten af aangevoerd worden en ingeworpen worden om tot het kwade te verleiden of te kwellen. De duivel werpt deze zaken in in het voorstellingsvermogen van de mens en in het verstand. Door algemene inwerpingen wil de duivel tot allerlei kwaad opwekken. De bijzondere inwerping is er een van godslastering. Gods kinderen hebben hier een afkeer van. Er wordt geschreven over de macht van de duivel op de menselijke geest in te werken. De inhoud van de inwerpingen wordt behandeld. Op blz. 27 lezen we dienaangaande: "Zeër lasterlijke gedachten tegenover Gods hoge majesteit, zoals of er wel een God bestaat, of er een voorzienigheid van God is, of Hij wel almachtig, waarachtig, rechtvaardig, alwetend en barmhartig is; of de Schrift wel Gods Woord en of ze wel waarachtig is; en wat er meer van zulke gedachten en verfoeilijke vragen kunnen zijn." Ook wordt geschreven over de redenen waarom God Zijn kinderen zo laat kwellen. Ook over het onderscheid tussen de gedachten van de mens en de inblazingen van de satan. Verder worden redenen tot vertroosting aangevoerd. Ook geneesmiddelen tegen de godslasterlijke gedachten worden besproken. In het eerste begin dienen deze gedachten geweerd en veracht te worden. Het gebed is heel belangrijk. Wacht u voor nietsdoen, want dan ligt men bloot voor verzoeken. We lezen een citaat op blz. 93 van Cyprianus: "Laten wij ons altijd met geestelijke oefeningen bezig houden, opdat, zo vaak de vijand komt en probeert naderbij te komen, hij ons innerlijk voor zich gesloten en gewapend vinden mag." Goed gezelschap is een aan te bevelen zaak. Tenslotte wordt geschreven over kentekenen als blijken van het verzet van de mens tegen godslasterlijke gedachten. Hoe reageert een mens op deze gedachten, staat het hart er tegen op of heeft het er een vermaak in? Welke weerstand wordt geboden? Hoe is het gedrag in woorden en werken? Zijn we op onze hoede voor verkeerde gedachten? Een goede zaak om van dit leerzame boek kennis te nemen.

Theodorus van der Groe, Abraham Hellenbroek, Bernardus Smytegelt

e.z., **Verbreiders van Zijn eer**, deel 1, 155 blz., f. 24,90, Uitgave De Schatkamer, Rump. Het boek is een bundel van 31 meditaties van verschillende 'oude schrijvers'. Vaak zijn meerdere meditaties over een tekst opgenomen. In een goed leesbare letter gedrukt, wat gemakkelijk is voor ouderen. Zeker geschikt om kennis van te nemen, ook voor jongeren. Er ligt een rijke schat in de vele geschriften uit het verleden. Moge de lezing van deze meditaties ertoe brengen dat de werken van de auteurs ter hand zouden worden genomen, gelezen en gezegd.

Ds. A. Hoogerland, **De profeet Jona**, 244 blz., f. 32,50, 4e druk, Uitgave De Schatkamer Rump. De auteur was predikant in de Gereformeerde Gemeenten te Werkendam, Krabbedijke, Dirksland en Borssele. Het keurig uitgevoerde boek bevat elf bijbellezingen over het boek Jona. Ze zijn gehouden in de winter van 1970-1971. In het voorwoord bij de tweede druk staat "Nineve kwam in zak en as voor het aangezicht des Heeren op de prediking van Jona. Nederland mocht nog heden bekennen dat de Heere God is." Deze wens heeft nog niets aan actualiteit ingeboet. Moge de Heere deze eenvoudige bijbellezingen zegenen tot zaligheid van zondaren en tot onderwijs voor Zijn volk. We geven een citaat door van blz. 163 en 164 "Zij geloofden aan God. Het was een verschrikkelijke boodschap, die de Ninevieten kregen, en deze boodschap had kunnen leiden tot drieërlei uitwerking: De eerste uitwerking had kunnen zijn, dat de Ninevieten in paniek, of in wanhoop terecht waren gekomen, en gezegd hadden: Het is kwijt, voorgoed kwijt, zodat zij een prooi van de wanhoop geworden waren. De tweede vrucht had kunnen zijn, dat zij zich door lichtzinnigheid nog meer rijp hadden gemaakt voor het naderend verderf. Ik heb eens gelezen van een ter dood veroordeelde dat hij bij het horen dat zijn vonnis zou worden voltrokken, vroeg om drank, om kaartspel, om plezier en vermaak. De lichtzinnigheid kwam naar boven, en hij zei: Als het dan straks toch sterven is, laat mij dan maar eten en drinken, zolang ik nog op aarde ben, want straks moet ik toch sterven. Zo had het in Nineve ook kunnen zijn. Die lichtzinnigheid zien wij tot op deze ogenblikken in ons geliefde vaderland. De Nederlanders, en daar zijn wij allen bij

inbegrepen, maken zich rijp voor het oordeel. En de derde vrucht had kunnen zijn berouw, bekering en afbreking van de zonde, voor het aangezicht des Heeren. Deze laatste uitwerking vond bij de Ninevieten plaats." Ook komt op blz. 164 aan de orde wat voor bekering er werd aangetroffen in Nineve. "Wij kunnen het veiligst aannemen, dat de meesten van de Ninevieten een uitwendige bekering hadden, dus een bekering van de zonde tot de deugd. Anderszins is het best mogelijk, dat er onder de Ninevieten zijn geweest, die in waarheid en oprechtheid des harten voor God hebben gebogen, want om der tiene wil zal de Heere een gehele stad sparen, omdat Zijn Naam, Zijn roem en Zijn eer er aan verbonden is." Afbreking van de zonde en de ongerechtigheid is de Heere aangenaam. Wat zou het groot zijn als dit ook in ons vaderland gevonden zou mogen worden.

Ds. L. Vroegindewey, **'t Goed dat nimmermeer vergaat**, 152 blz., f. 32,50, Uitgeverij LV-fonds.

Het keurig uitgevoerde boek bevat een elftal preken voor hoogtijdagen in het kerkelijk jaar. De meeste van deze preken zijn bij bijzondere gelegenheden in Delft tussen 1959 en 1969 uitgesproken. De spreektaal van de preken is enigszins aangepast. Zo is er een oudejaarsavondpreek opgenomen over 1 Samuël 20:3b "Er is maar een schrede tussen mij en tussen de dood." Deze preek werd uitgesproken nadat er vier begrafenissen in diezelfde week waren geweest. De zekerheid van de dood zou moeten aangrijpen. Er zijn er echter maar weinigen die op de rechte wijze hiermee rekenen. We lezen op blz. 124 "Daarom mag dat ons aan het einde van dit jaar wel een ogenblik doen stilstaan bij die zekerheid van de dood. Opdat wij allen voor het jaar 1965 worden opgewekt om toch het leven te zoeken." De predikant wijst in deze preek op drie dingen die wij wel ter harte dienen te nemen: Dat het niet baat de gehele wereld te gewinnen. Dat het nodig is eerst het Koninkrijk Gods te zoeken en dat er geacht dient te worden op de waarde van de onsterfelijke ziel. Maar een mens zoekt van nature alleen maar genot en plezier. In deze preek verhaalt de predikant ook dat hij mensen sprak die op een begraafplaats al jarenlang werkzaam waren. Maar ze dachten er zelf nooit aan dat zij zouden

gaan sterven. Wat is een mens hard en dood voor de dood. Hoeveel overlijdensberichten krijgen wij niet dagelijks onder ogen als we de krant opslaan. Hoe zijn we daaronder? Staan we er wel voldoende bij stil dat de dood geweldig sterk is? Er is geen wapen in deze strijd. Als de tijd van sterven is aangebroken komt er geen uitstel meer. De dood bedreigt ons. Wij hebben allen gezondigd en daarom moeten we sterven. De bede stijgt op: Leer ons alzo onze dagen tellen dat wij een wijs hart bekomen. Maar de schrijver wijst ook op de enige troost in leven en sterven. Gods kinderen worden van sterven beter. Soms kan er verlangen zijn om ontbonden te zijn en met Christus te zijn, want dat is zeer verre het beste. Voor hen geldt niet alleen dat er een schrede is tussen hen en de dood, maar ook een schrede tussen de christen en Christus. Zo zou er niet alleen uit deze preek nog veel aan te halen zijn waarmee wij onze winst kunnen doen, maar ook uit de andere preken die in dit boek zijn opgenomen. Moge de lezing ervan gezegend worden. Tenslotte geven wij een citaat van blz. 136: "Wees ten allen dage bereid. Ik heb er nog een praktische raad bij

ook. Als u nog ergens een bezoek te brengen hebt of als u zich nog enig werk hebt voorgenomen, dan moet u dat niet uitstellen. Dat geldt vooral als je al wat ouder wordt. Want uw tijd kan zeer kort zijn. Maar zoek ook van de wereld losser te raken en zoek de Heere meer aan te hangen. Er is maar als een schrede tussen ons en de dood. De Heere geve dat het voor u en mij mag betekenen: er is maar als een schrede tussen ons en de heerlijkheid van Christus." LV-fonds, Antwoordnummer 626, 2980 WE Barendrecht en bij de boekhandel te bestellen.

Gedichten. F. van der Schoot-van Dam, **Brood op het water**, 48 blz, f13,95. M.A. Groeneweg- de Reuver, **Gezegend onder het kruis**, 48 blz, f13,95. Uitgeverij Frits Hardeman, Ede. In beide bundeltjes vindt u eenvoudige, inhoudsvolle gedichten voor onderscheiden omstandigheden. We verwachten dat zij net als vorige bundels hun weg zullen vinden.

Ds. L. W. v.d. Meij en
ds. A. v.d. Weerd organiseren
D.V. 24-4-01 t/m 7-5-01

**een reis naar Egypte
en Israël.**

Belangstelling?

Vraag info
tel/fax: 0343-512540
na 17.00 uur

BKG

Hebt u kraam- of gezinshulp nodig.
bel ons dan:

0318 - 52 77 99

Voor hulpverlening dag en nacht
bereikbaar

Voor inlichtingen niet bellen tussen 16.00 en
19.00 uur. Laat u wel tijdig inschrijven!

Een huis zonder Bijbel...

...is een schip zonder roer. Dat is de titel van de folder, die momenteel op grote schaal wordt verspreid om nieuwe donateurs voor het werk van de GBS te werven.

Al voor f 5,- per jaar kunt u het werk van de GBS steunen.

De doelstelling van de GBS? Het verspreiden van Bijbels in nauwgezette vertalingen over de hele wereld.

In ons land zorgt de GBS voor het leveren van betaalbare Bijbels (al vanaf f 17,-) in de Statenvertaling. Vele Bijbels worden gratis verspreid in zorgcentra en gevangenissen.

U heeft de folder nog niet ontvangen?

Of heeft u zich nog niet opgegeven als donateur?

Stuur dan de volledig ingevulde bon naar ons antwoordnummer (zonder postzegel).

**gereformeerde
BIJBELSTICHTING**

(aankruisen wat u wenst)

- ☐ Graag ontvang ik alsnog de folder Een huis zonder Bijbel is een schip zonder roer.
☐ Ja, ik geef mij op als donateur van de GBS.

De heer / mevr. / fam.

Straat + nr.

Postcode + plaats

Datum

Handtekening:

Opsturen naar:

GBS, Antwoordnummer 2809, 4140 WB Leerdam.

Nijverheidstraat 21, 4143 HN Leerdam, telefoon (0345) 61 01 55 / 61 47 44, Postbank 1.355.824